OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V X Y Z

ŚWIĘTOKRZYSKIE
Nr 993

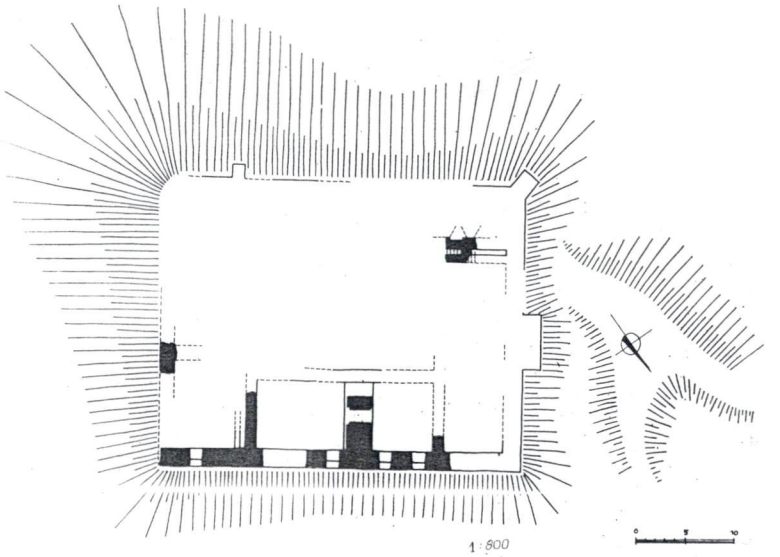
1. Obiekt
RUINY ZAMKU

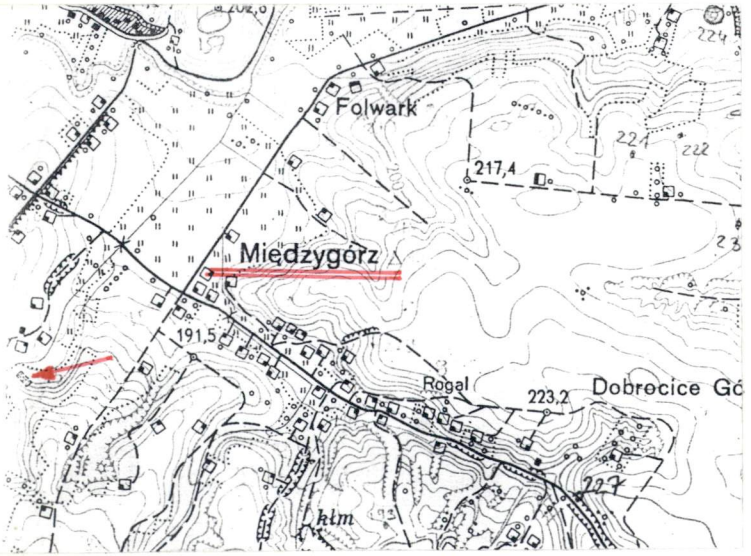
2. Czas powstania
2 poł. XVI w.

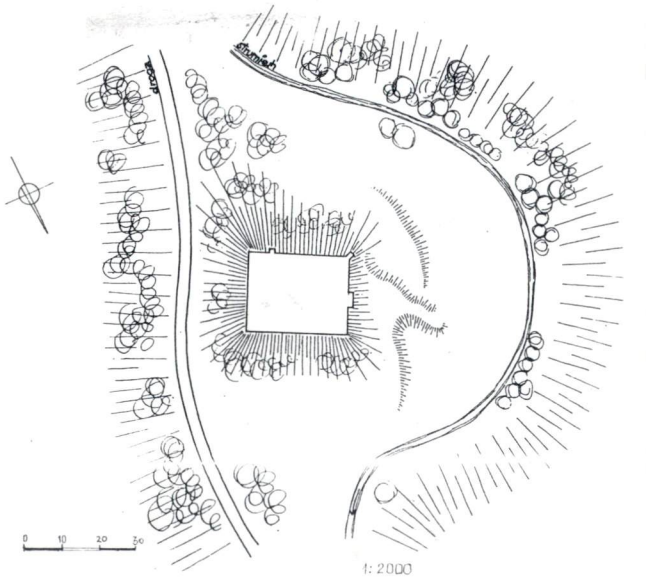
3. Miejscowość
MIĘDZYGÓRZ

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres
Międzygórz

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna
województwo tarnobrzeskie
gmina Lipnik
pow. OPATÓW

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo kieleckie
powiat Sandomierz

8. Właściciel i jego adres
Urząd Gminy
27-644 Lipnik

9. Użytkownik i jego adres
j.w.

10. Rejestr zabytków
Nr 133/A data 14.06.1977
21/A 31.03.1971

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

1370 r. - przekazany przez króla Kazimierza Wielkiego, Janowi Zaklice, h. Topór, rotmistrzowi królewskiemu; w rękach Zaklików jeszcze ok. 1470 r.

1508 r.- Międzygórz należy do Mikołaja Kijańskiego h. Strzemię

1578 r.- Niedrzwiccy wznoszą zamek na miejscu zamku wzniesionego przez Kazimierza Wielkiego. W tym czasie stanowi on własność Stanisława Niedrzwickiego, h. Ogończyk

1783 r.-prawdopodobnie należał do W. Potockiego, starosty czyżyckiego

1789 r.- dobra należą do Wojciecha Jawornickiego, h. Gozdawa, cześnika malborskiego

1814 r.- podział dóbr sporządzony przez Wojciecha i Mariannę z Kuczkowskich Jawonickich na rzecz syna Adama. Dobra były dzierżawione przez 10 lat Piotrowi Jabłonowskiemu, na mocy kontraktu z 22.02.1822 r.

1838 r.- po Adamie Jawornickim dobra dziedziczą: Aniela, Teofila, Joachima, Albin, Aleksander, Wacław, Helena, Gertruda, Elena, Józefa, Seweryn, Franciszek Ksawery, Piotr, Wiktoryn, Maciej, Józef, Balbina i Adela Jawornicy

1839 r.- na przymusowej licytacji dobra nabyła Marianna Onufra z Wiercińskich Jawornicka

1840 r.- podpisano umowę dzierżawy z Konstantym Łaskim

1845 r. - dobra nabył Franciszek Duterppi, po nim zarządzała nimi wdowa Maria Duterppi, z d. Cichowska i Franciszka Cichowska, zamężna Duterppi, zm. 1898 r.

(c.d. wkładka 1)

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje).

- Położone na wyniosłym, odciętym cyplu płaskowzgórza, o stromych zboczach, wrzynających się w dolinę Opatówki. Teren płaskowzgórza obok ruin porośnięty lasem.

- Murowane z kamienia, ze śladami tynkowania. Założony na rzucie prostokąta, prawdopodobnie z trzema skrzydłami, zamykającymi od pn.-zach., pn.-wsch., i pd.-wsch prostokątny dziedziniec. Skrzydła o układzie jednotraktowym, czytelnym jedynie wyłącznie w głównym, długim skrzydle pn.-wsch. Na całej długości skrzydła pn.-wsch i częściowo bocznego (pn.-zach.) zachowany zewnętrzny wysoki mur przyziemia (kondygnacji piwnicznej), lekko pochylony, z narożnikiem wyłożonym ciosem oraz wydatnym, prostokątnym ryzalitem w skrzydle bocznym i narożną szkarpą od pd.-zach. Na nim zewnętrzny mur skrzydła pn.-wsch. zachowany wraz z przyległymi odcinkami murów wewnętrznych do wysokości jednej lub dwóch kondygnacji, z pozostałościami gzymsu wieńczącego. Pozostałe mury zachowane fragmentarycznie ponad poziom przyziemia, w znacznej mierze przysypane gruzem i ziemią. Piwnice sklepione, niedostępne. W ścianie frontowej skrzydła pn.-wsch., w przyziemiu przesklepione odcinkowo strzelnice, wyżej duże prostokątne otwory okienne w rozglifionych, przesklepionych od wnętrza wnękach, brak wystroju w postaci detalu architektonicznego.

14. Kubatura

15. Powierzchnia użytkowa

16. Przeznaczenie pierwotne

obronne

17. Użytkowanie obecne

nieużytkowany

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Stanpozostałości zły, zwietrzenia,rozspojenia,porosty.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Zabezpieczenie obiektu w formie tzw. "trwałej ruiny".

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Witold Zych, 11.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Witold Zych, 11.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr Witold Zych, 11.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ O/W Tarnobrzeg

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO !

22. Bibliografia

A.Patkowski, Zamek w Międzygórzu. "Ziemia" XVIII, 1938 r.

J.Wiśniewski, Dekanat Sandomierski. Radom 1915

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce. T.III.Województwo kieleckie, z.11.powiat sandomierski. Warszawa 1962

B. Guerquin, Zamki w Polsce. Warszawa 1984

J. Zub, Zamek w Międzygórzu. Dokumentacja naukowo-historyczna. Tarnobrzeg 1991 (m-pis w zbiorach PSOZ O/W Tarnobrzeg)

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
Międzygórz	Ruiny zamku	c.d.opisu, zdjęcia

(c. d. pkt. 12)

Od niej aktem z 1892 r. otrzymał je Mieczysław Cichowski,h. Wąż, syn Romana Cichowskiego,dziedzica Linowa i Kazimiery Leszczyńskiej.

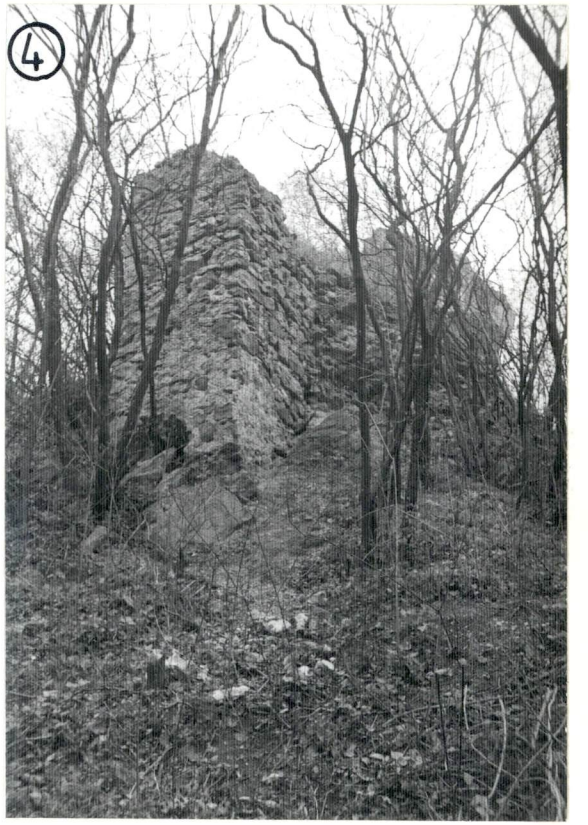
1908 r.- Roman Cichowski, syn Mieczysława przejął dobra od ojca na mocy aktu nadziału, lecz właścicielem ich został po śmierci ojca w 1918 r. . Zarządzał nimi do śmierci w 1944 r.

1944 r.- przejete na rzecz Skarbu Państwa.

- renesans

Wkładkę założył: mgr Witold Zych, 11. 1993 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ O/W Tarnobrzeg

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

1. Widok ruin zamku od pn.
2. Fragment pd. ściany zamku obok klatki schodowej
3. Widok ruin zamku od wsch. (ściana zachodnia)
4. Pozostałości pd.-zach. skrzydła zamku
5. Pozostałości w poziomie gruntu wsch. skrzydła zamku
6. Widok części pn. skrzydła zamku od południa
7. Relikty klatki schodowej w pd. części zamku